

Випуск № 17 (1 липня)

Вінниця – Львів – 2016 р.

ПЕРЕДМОВА

Електронна збірка видана проектом «Дерево казок» за підтримки проекту «Казка». В 17 номері збірки на тебе чекають цікаві казки, наповнені не лише досвідом різноманітних людей, а й мудрістю багатьох східних народів, зокрема, Японії та Китаю. Мандруй захоплюючим світом казок разом з нами – пізнавай лише найкраще!

Збірка «Дерево казок» – це серійне щомісячне електронне видання, що розповсюджується абсолютно безкоштовно.

Своє життя збірка розпочала 1 березня 2015 року.

ПРОЕКТ «ДЕРЕВО КАЗОК»

(<https://derevo-kazok.org>)

«Дерево казок» – величезний безкоштовний архів авторських та народних казок, які ви можете прочитати українською мовою. Тут ви знайдете не лише українські казки, а й казки інших країн. Проект складається з 4-х основних розділів: українська народні казки, казки народів світу, казки українських авторів та казки авторів світу. Автор та адміністратор проекту – *Лук'янюк Євген*.

Наші контакти:

derevokazok@gmail.com – адреса ел. пошти.

Приєднуйтеся до нас:

Ми на Facebook: <https://www.facebook.com/derevokazok>

Ми в Twitter: <https://twitter.com/KazkuPpUa>

Ми на GooglePlus:

<https://plus.google.com/communities/102303859954667667228>

Ми Вконтакті: http://vk.com/derevo_kazok

ПРОЕКТ «КАЗКА»

(<http://kazka.in>)

Сайт «Казка» розпочав свою діяльність в 15 жовтня 2011 року. Наша діяльність була спрямована на пошук всіх казок, що написані чи перекладені українською мовою, це могли бути і народні, і авторські твори. Ми також звертали увагу на аудіо, часом на відеоказки. Загалом нас цікавив будь-який контент чи медіа, що має стосунок до казок. Але з 1 січня 2016 року ми вирішили зосередитись на авторських казках. Ми змінюємо дизайн і концепцію сайту. Починаємо не тільки колекціонувати казки, а і пропагувати авторів цих казок. Долучаємось до розвитку сучасної української літератури в вузькій ніші – казки. Ми не відмовляємось і від перекладів творів іншомовних авторів на українську мову, отже, прагнемо пропагувати всю авторську казкову літературу.

Контакти:

ua@kazka.in – адреса ел. пошти.

Ми на Facebook: <https://www.facebook.com/Kazka.in>

Ми в Twitter: <http://twitter.com/Kazkain>

Засновник проекту – Тарас Амброз.

ЗМІСТ

Як невістка провчила скупу свекруху (<i>японська народна казка</i>)	3
Лісова пригода (<i>Христя Гудняк</i>)	4
Щастя з неба і з-під землі (<i>японська народна казка</i>)	4
Конюшина і Лілія (<i>Оксана Шамрай</i>)	5
Як гукнеш, так і відгукнеться (<i>казка народів Африки</i>)	7
Квартирка (<i>Катерина Кулик</i>)	10
Гамар і Гум'єра (<i>казка народів Африки</i>)	11
Золотий кінь (<i>Настя Клімчук</i>)	15
Перша ніч (<i>казка народів Африки</i>)	18
Як вовчєня було дощем (<i>Катерина Кулик</i>)	23
Наполеглива жінка (<i>українська народна казка</i>)	23
Дозволь запросити тебе на танок (<i>Катерина Кулик</i>)	27
Як брати скарб шукали (<i>китайська народна казка</i>)	28
Як вовчєня на весну образилося (<i>Катерина Кулик</i>)	30
Як пан дістав копняка (<i>українська народна казка</i>)	30
Рятівник (<i>Христя Гудняк</i>)	32

Як невістка провчила скупу свекруху

Давно колись жила собі баба з невісткою. Та не було між ними злагоди. Баба тримала невістку в чорному тілі: сама нишком наїється, а невістка голодує.

Одного дня, коли свекруха була вдома сама, принесла їй сусідка коржиків.

– Дякую, дякую! Я їх зараз же скуштую, – сказала баба і поїла майже всі коржики.

Лишилося тільки п'ять, але і їх баба ой як не хотіла віддати невістці! А тому поклала коржики у горщик, гарненько його прикрила й поставила у комод. Та все одно не заспокоїлася, аж поки не звеліла коржикам:

– Слухайте уважно. Як невістка загляне, перекиньтесь жабами.

Баба повторила заклинання кілька разів і пішла з хати.

Однак невістка, яка саме повернулася з поля, все це бачила й чула, заховавшись за дверима. «От скнара!» – подумала вона, а коли стара вийшла з двору, то вийняла з комода коржики й з'їла.

«Треба провчити свекруху!» – вирішила невістка.

Побігла вона на город за хатою, наловила жаб, напустила їх у горщик і гарненько його прикрила, а сама знову пішла в поле.

Невдовзі свекруха повернулася додому і, згадавши про коржики, поспішила до хати.

«Добре, що нема невістки», – подумала вона і вийняла з комода горщик.

Та от диво – коржики обернулися в жаб і повистрибували з горщика.

Баба сторопіла.

– Ой, коржики, таж це – я, це – я! Як будете так стрибати, то вся начинка з вас повипадає! – благала стара і кинулася вслід за жабами.

А жаби стриб у город за хатою – тільки їх і бачили.

Автор: японська народна казка.

Джерело: <https://derevo-kazok.org/jak-nevistka-provchila-skupu-svekruhu.html>

Лісова пригода

Одного теплого літнього ранку світило яскраве сонечко, шумів струмок, шелестіло листя. Інколи виглядали з кущів тваринки. Це був лісок, в якому все загадкове.

Іванко разом з братиком Миколкою пішли в ліс шукати гриби. Вони розглядали чудову природу, як навколо було все мов у казці.

Раптом хлопчики почули шелест. З-за дерев вийшов вовчик. Іванко і Миколка налякалися і побігли. Вовчик пішов за ними. І ось Іван зачепився за гілочку та впав. Його братик прибіг допомогти підвестися, але надійшов вовк і Миколка злякався за брата.

Насправді, вовчик поклав на рану лікарську рослину та взяв Іванка на плечі і поніс до села. У лікарні полікували ніженьку і здивувалися, що вовчик допоміг хлопчику.

Миколка і Іванко віддячили вовчику смачною їжею, і він побіг назад в ліс до свого життя.

Автор: Христя Гудняк.

Джерело: <http://kazka.in/fairytales/hrystia-gundyak/lisova-prigoda.html>

Щастя з неба і з-під землі

Жили собі колись в одному селі дуже чесні дід і баба. Якось почув дід од людей, що в новорічну ніч присниться гарний сон, коли покласти під подушку картинку, на якій намальовано корабель скарбів. Тож і вирішив зробити під Новий рік так, як велів цей звичай.

Прокинувся дід уранці та й каже радісно:

– Стара, я бачив, ніби з неба зійшло на нас щастя. Таке диво ще ніколи мені не снилося.

– От і чудово! Це добра прикмета, – відповіла баба.

Минув січень, а незабаром і весна прийшла.

– Сьогодні гарна погода, мабуть, час уже й горох садити, – сказав якийсь дід і подався на поле.

Як розпушував землю, під мотикою щось дзенькнуло.

– Ой, що це? – здивувався дід.

Копнув глибше – з-під землі показався глек. Глянув дід усередину – а там повно золотих монет, великих і малих.

«Оце знахідка! Але ж мені снилося, що щастя прийде з неба, а не з-під землі. Я не маю права на це золото», – подумав дід і присипав глек землею.

Коли , він повернувся додому й почав розповідати про свою пригоду бабі, до них

навідався жадібний сусід.

– Що ти кажеш? Знайшов глек із грішми? Напевно з моїми. Бо мені снилося, що моє щастя прийде з-під землі, – сказав сусід і помчав на поле.

Глянув у глек – а звідти вилетіли бджоли й покусали йому обличчя, руки й ноги.

«Обдурих мене дід!» – подумав розгніваний сусід і, зав'язавши глек ганчіркою, приніс додому. Вибрався драбиною на дах хати чесних діда й баби і зазирнув через комин. Дід і баба саме про щось веселенько гомоніли.

– Щоб знав, як людей дурити! – сказав сусід і почав витрушувати з глека бджіл. Та з нього не бджоли вилетіли, а посипалися золоті монети – великі й малі.

– От бачиш, стара, до сусіда щастя прийшло з-під землі, а до нас – з неба! – сказав дід.

Дід і баба тішились не натішилися золотим дощем.

Кажуть, відтоді вони розбагатіли і жили в достатку та в щасті.

Автор: японська народна казка.

Джерело: <https://derevo-kazok.org/shhastja-z-neba-i-z-pid-zemli-kazka.html>

Конюшина і Лілія

В одному Саду серед зеленої травички і дерев виросла одна-єдина рожева конюшина. Не було поряд жодної подружки – конюшинки з якою можна було б весело теревенити, вслухатися у шепіт вітру, ловити дощові краплі і сонячні промені.

Одного разу конюшина помітила поруч із собою ще не розкритий бутон лілії. Вона дуже зраділа, що тепер буде з ким дружити, адже лілія теж була одна.

– Доброго ранку! – радісно привіталася Конюшина, – я Рожева Конюшина, – давайте дружити!

– Я – Прекрасна Лілія, – відповів бутон і подивився згори униз на маленьку Конюшину. – Невдовзі я розкриюсь, і мною будуть милуватися усі люди, а ти усього лише маленька кашка для баранчика! Ми не можемо дружити, ми дуже різні, – презирливо промовила Лілія і підставила свій бутон сонцю, щоб його теплі промені скоріше розкрили квітку.

Дуже засмутилася маленька Конюшина. Її пухнасте рожеве суцвіття схилилося долу.

В той самий час в Саду гуляла маленька дівчинка. Побачивши, що конюшина прив'яла, дівчинка полила її з лічки, яку тримала у руках. Конюшина відчула себе трохи краще і сказала:

– А знаєш, Ліліє, адже мною теж будуть милуватися люди!

Лілія нічого не відповіла.

А літо у той рік видалось дощовим. Тож маленька конюшина почала рости. Вона росла все вище і вище. Лілія тим часом вже розкрила свою велику жовту квітку. Вона була справді гарною, наче її розмалювало само сонечко! Люди, що проходили повз неї неодмінно зупинялися помилуватися такою красою. Лілія дуже собою пишалася, і її квітка завжди дивилася вгору, до сонечка, а про Конюшину вона і взагалі забула.

І ось одного ранку, коли Лілія щойно розкрила свої пелюстки, то побачила людей. «О, вони знову йдуть до мене!» – зраділа вона. Люди підійшли ближче, але навіть не глянули на Лілію, а почали дивитися на щось інше. Лілія озирнулася і була дуже здивованою, коли майже коло себе побачила ту саму «кашку для баранчика», Рожеву Конюшину, яку вона колись образила.

Конюшина дуже змінилася, вона мала доволі високе стебло і надзвичайно велике пухнасте суцвіття, на якому блищали краплі роси, як діаманти. А навколо неї стояли люди і дуже дивувалися, адже ще ніколи не бачили таку незвичайну конюшину.

І Лілії стало дуже самотньо. Але тепер вона не наважувалася заговорити з конюшиною. А конюшина думала, що Лілія все ще не хоче з нею дружити.

Вони б так і досі мовчали, аж раптом подув сильний вітер і тонке стебло конюшини накрутилось на стебло Лілії. Їх квітки опинилися разом. І вони цьому дуже зраділи, бо вже не були самотні.

І тепер всі люди милуються прекрасною Лілією, великою рожевою Конюшиною і їх дружбою.

Автор: Оксана Шамрай.

Джерело: <http://kazka.in/fairytales/oksana-shamray/konyushina-i-liliya.html>

Як тукнеш, так і відгукнеться

Жили собі двоє братів. Вони все робили разом: спільно поставили будинок на двох, купили в складку осла. Свої невеликі прибутки вони ділили порівну і жили хоч і не в розкошах, зате в мирі та злагоді.

Та ось один з братів знайшов у землі скарб. Жадібність спалахнула в його серці, і він вирішив приховати знахідку. Збудував собі новий будинок і почав жити окремо. Запишався так, що куди там. Бідного брата він і знати більше не хоче. А жаднюга зробився такий, якого ще світ не бачив.

Прийшов він якось до бідного брата та й каже:

– Я хочу забрати свою половину будинку. І половину осла також – буде сякий-такий харч собакам.

Почув бідний брат ці слова і почав просити багатого брата:

– Будь ласка, не роби цього! Коли ти зламаєш свою половину будинку, то й моя розсиплеться. Я тобі заплачу за твою половину будинку і за твою половину осла.

Але багатий брат не погодився:

– Ні, не хочу. Те, що належить мені, те моє. А те, що моє, я хочу забрати й заберу. І не треба мені натомість ані грошей, ані чогось іншого.

Прийшли вони до судді.

– О суддя! – сказав бідний брат. – Вислухай нас і розсуди. Ми – брати. Жили бідно і все ділили порівну. Разом поставили будинок, купили осла в

складку. Тепер мій брат розбагатів. Він поставив собі новий будинок – пишній-препишний. У нього тепер величезні отари худоби. І от він хоче зруйнувати наш старий будинок і забрати свою половину, зарізати осла і також забрати половину. Я просив його залишити мені будинок і осла, але він на це не пристає. Я пропонував йому гроші за півбудинку й півосла. Але він і на це не згоден. Тому-то ми й прийшли до тебе, щоб ти розсудив нас.

Вислухав суддя бідного брата і звернувся до багатого:

– А що ти скажеш?

Багатий брат сказав таке:

– Справедливий суддя! Хіба не може всяк робити зі своїм добром усе, що хоче? Я ж не прошу, аби брат віддав мені те, що належить йому. А він зазіхає на те, що належить мені.

Суддя сказав бідному братові:

– Навіщо ти заважаєш брату робити зі своїм добром усе, що він хоче? Хай зламає будинок, заріже осла і візьме свою частку того й того.

Пішли брати від судді. Бідний – сумний та невеселий, а багатий – радісний та щасливий. Як гукнеш, так і відгукнеться (африканська казка)

Бідний брат сказав:

– Це вирок нерозумного судді.

А багатий брат заперечив:

– Хай буде так, як постановив суддя.

Багатий брат зарізав осла, а тоді покликав слуг і звелів ламати будинок.

Тим часом бідний брат виніс зі своєї половини будинку сяке-такє майно і почав підпалювати будинок. Побачив це багатий і закричав:

– Не підпалюй будинку, бо загориться й моя половина!

А бідний на те:

– Ніхто не має права завадити мені робити зі своїм добром усе, що я хочу. А я хочу спалити свою половину будинку і посадити на цьому місці боби.

І знову пішли вони до судді.

Вислухавши їх, суддя мовив:

– Те саме, що я сказав вам минулого разу, скажу й тепер. Кожен має право робити зі своїм добром усе, що йому заманеться. Один може ламати будинок, аби забрати свою половину, а другий палити свою половину. Пішли брати від судді.

Багатий озвався:

– Це вирок нерозумного судді.

А бідний у відповідь:

– Хай буде так, як постановив суддя.

І він спалив свою половину будинку, а разом із його половиною згоріла й друга – братова.

Після цього бідний брат перекопав землю й посадив боби. Коли боби вирости, син багатого брата нарвав із грядки стручків і поїв їх.

Бідний брат привів хлопця до батька і сказав:

– Твій син з'їв мої боби. Я розріжу йому живота і заберу їх.

Багатий брат почав прохати його:

– Ой, не вбивай мого сина! Я дам тобі інших бобів замість тих, які він з'їв.

Але бідний брат на те відповів:

– Ні, інших мені не треба. Я хочу мати свої боби.

Багатий брат упав навколішки і почав благати:

– За твої кілька бобів я віддам тобі цілий мішок – тільки не вбивай моєї дитини.

Але бідний брат стояв на своєму:

– Мені не потрібні твої боби – навіть цілий мішок. Мені потрібні ті, які з'їв твій син.

Пішли вони знову до судді.

Вислухав суддя багатого брата й сказав:

– Мій вирок буде такий самий, як і досі. Кожен має право робити зі своїм майном те, що йому заманеться. І коли твій брат хоче повернути собі свої боби, навіщо ти пропонуєш йому замість них інші? Забирайтеся геть і більше не приходьте до мене!

Повернулися брати додому.

Багатий покликав до себе найстарших і найпочесніших жителів села і почав їх просити:

– Заступіться за мого сина! Я віддам братові половину свого багатства, аби лиш він змилювався над сином.

Старі підійшли до бідняка.

І тоді бідняк сказав:

– Не треба мені його багатства. Мій брат, либонь, убив би мого сина навіть за одне бобове зернятко. Але я не збирався вбивати його сина. Я лише хотів провчити свого жаднучого брата.

Отаке-то розповідають люди.

А хто прочитає цю казку, нехай запам'ятає:

Якщо кинеш камінь угору – він може впасти тобі на голову.

Якщо зазіхнеш на чуже – можеш утратити своє.

Якщо задумаєш зле діло – воно принесе спочатку нещастя іншому, а потім ще більше нещастя тобі самому.

Автор: казка народів Африки.

Джерело: <https://derevo-kazok.org/jak-guknesh-tak-i-vidguknetsja-kazka.html>

Квартирка...

Перші весняні повені підтопили будиночок Борсука, однак Вовченя з радістю дав йому притулок під своїм дахом із березових лозинок.

– Ні, тільки не зачиняй кватирку, – благало Вовченя.

– Але ж вночі холодно стає, ще застудимося, – здивувався Борсук.

– Все одно не зачиняй, будь-ласка,

– наполягало Вовченя.

– Чому? – Не відступався Борсук.

– Мені тут ось що спало на думку...

Адже кожного дня із неба падають тисячі зірок, – мрійливо заторохтіло Вовченя, – раптом... одна залетить і до мене.

– І що? – Все ще не розумів Борсук.

– Тоді я загадаю своє найзаповітніше бажання, – відповіло Вовченя.

– А якщо не залетить?

– А я буду чекати, доки і залетить!

Борсук почухав потилицю.

– Добре, Вовченятку, – нарешті вимовив він. – Можна, якщо зірка сьогодні залетить до тебе через кватирку, я також бажання загадаю?

Вовчєня похнюпилося і заперечливо похитало головою:

– Краще не варто, а то раптом вона не впорається. А я вже півроку як бажання не загадував.

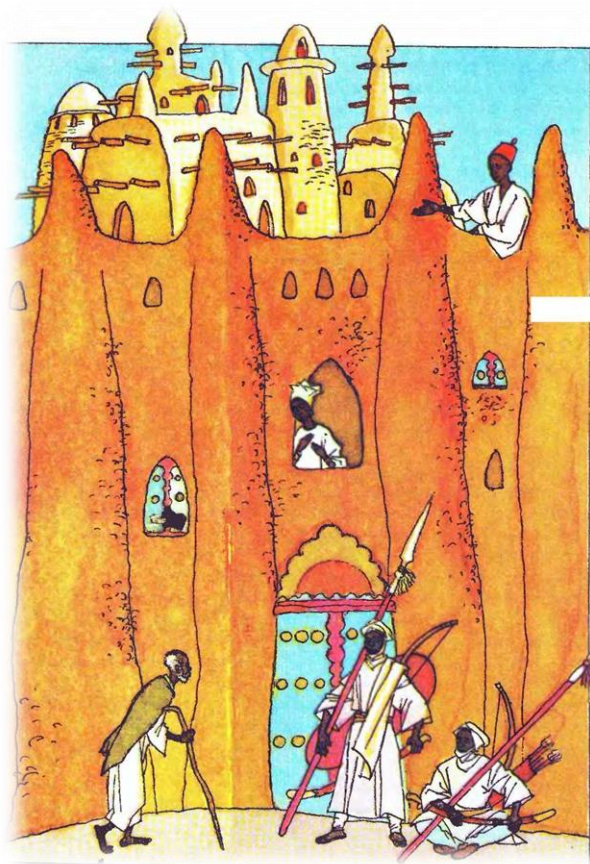
– Біднесенький, – із знанням справи сказав Борсук, а про себе подумав: «Доведеться мені знову загадувати бажання по-дідівськи». При цьому він заплющив очі та задоволено посміхнувся.

Автор: Goldy Knoup (Катерина Кулик).

Джерело: <http://kazka.in/fairytales/goldy-knoup/kvatirka.html>

Гамар і Гум'єра

У далекій-предалекій країні за давніх-предавніх часів, коли ще не було нікого із нас на світі, жила собі одна весела, щаслива родина: батько, мати і

двоє близнят – брат Гамар і сестра Гум'єра. І була в них дійна корова, яку вони дуже любили; корова давала багато смачного цілющого молока. Близнюки щодня пасли корову на трав'янистих берегах річки.

Одного вечора, пригнавши корову до двору, близнюки відчули, що скоїлося щось лихе. Вони кинулись до хижі і побачили, що їхня люба ненька лежить у ліжку й стогне. Діти були в розпачі, вони не знали, що діяти, як допомогти матері. Вони не вміли боротися з непроханим лихом, їхні серця стислися від туги, адже на очах у них помирала рідна мати. Смерть от-от мала прийти по неї, щоб забрати

назавжди.

Нещасна жінка з останніх сил підвелася з ліжка, підійшла до корови і сказала:

– О прекрасна корівко, ровеснице моєї юності, я доручаю тобі своїх діточок, сили мене покидають, очі мої згасають, я залишаю цей світ. Будь їм

за матір, оберігай їх від холоду й голоду, не дай померти від спраги. Прощавай, люба корівко!

Після цих слів мати заплющила очі й померла.

Через якийсь час батько Тамара і Гум'єри одружилися вдруге. До їхнього дому прийшла зла, сварлива мачуха зі своїми дітьми. Вона не злюбила близнят. Змушувала їх виконувати найтяжчу роботу, весь час на них гримала і навіть била. А їсти сиротам зла жінка майже не давала. У холодну пору Тамар і Гум'єра змушені були спати під дірявою ковдрою, яка зовсім не гріла, а рідні діти мачухи спали під товстими ковдрами з верблюжої вовни. Зла мачуха з лайкою й криками будила близнят ще до сходу сонця. Тамар з Гум'єрою носили воду, а тоді гнали на пашу свою корівку.

Пасучи її, діти часом гірко плакали, згадуючи свою матір. Корова лежала неподалік і, здавалось, співчувала їм. Коли діти дуже хотіли їсти, корова не забувала, нагодувати їх. З її дійок текло молоко, мед і ще багато чого такого смачного, про що люди і не здогадувались. Нагодувавши малих пастухів, корова йшла собі скубти зелену травичку.

Ось чому Тамар і Гум'єра мали повненькі личка, кругленькі щічки, а тим часом мачушині діти з кожним днем худли й поганіли. І мачуха вирішила прослідкувати за близнятами.

Одного разу син мачухи підгледів, як корова годує близнят, і про все розповів своїй матері.

Не довго думаючи, мачуха звеліла чоловікові зарізати корову, і той виконав її наказ. Це так вразило близнят, що горю їхньому не було меж. Без матері, без корови на них чекало гірке життя. Але мачуха на цьому не заспокоїлась. Позбувшись корови, вона вирішила погубити й сиріт.

Вона наказала чоловікові вигнати їх з дому. Бідному батькові нічого не лишалося, як послухатися жінки.

Одного погожого ранку, взявши за руки своїх рідних дітей, він завів їх далеко в джунглі і надвечір повернувся додому сам.

Одні-однісінькі, в густих джунглях, Тамар і Гум'єра плакали, кликали на допомогу, але відповідала їм лише луна. Потомившись, діти притулились одне до одного і сіли під великим деревом. Тамар пальчиком почав колупати землю. І раптом відкопав невеличкий їстівний корінь. Хлопчик зрозумів, щодесь поблизу повинна бути вода і пташки. Не гаючи часу, він узяв гілку з дерева, змайстрував пастку і поставив її неподалік.

Через деякий час прилетіли цесарки, і Тамар спіймав аж дві. Брат і сестра зраділи, розклали невелике багаття, підсмажили двох цесарок і поласували ними. Потім напилися води, чистої, неначе кришталь, яка текла поміж камінням.

Під вечір Гамар змайстрував курінь. Цілу ніч діти прислухалися до шуму вітру і до рику диких звірів.

На другий день піднялося на небі сонечко, прогнавши темну ніч і страх. Гамар майстрував пастки, Гум'єра зліпила невеличкого глечика з глини на воду.

Насувалась друга ніч їхнього життя в темних непролазних джунглях. Близнята лягли в курені, настеливши трави під голови замість подушок, і боялись навіть поворухнутися, так було їм страшно. Жах холодив їм кров, серця билися так, що, здавалося, от-от повискакують з маленьких тіл. Вони прислухалися до кожного шереху в джунглях. Десь кричали сови, моторошно вила гієна, повзали гадюки.

Гамар і Гум'єра не могли заснути, вони чекали ранку, їм здавалось, що він ніколи не настане. Нарешті защебетали пташки, вітаючи світанок. Нищечком Гамар і Гум'єра, протерши свої очі, вийшли з куреня і... що вони побачили! В їхню пастку піймалася дивна істота: напівланиця – напівдівчина-красуня.

Чудовисько з благанням в очах дивилося на дітей. А ті боялися поворухнутися. Чудовисько почало прохати відпустити його, обіцяючи велику винагороду.

Гамар, набравшись сміливості, сказав:

– Покажи нам спочатку свої дарунки.

Чудовисько голосно свиснуло, і миттю з'явилася ціла череда корів. За другим посвистом з'явилися отари овець, табуни коней, ослів, а за ними й люди з багатими дарунками.

– Звільніть мене, – попрохало ще раз чудовисько, – і все це буде ваше.

Гамар перерізав мотузок, і чудовисько неначе розтануло в повітрі.

Маючи незліченні багатства й підданих, брат із сестрою збудували розкішне королівство з багатими містами. Величні палаци, розкішні сади виростили, неначе з землі. Невеличкий струмок, що біг поміж камінням, перетворився на велику ріку, яка понесла свої води до моря.

Ще вчора в цьому глухому місці Гамар і Гум'єра відчували себе самотніми і знедоленими, а сьогодні тут пишно розцвіло щасливе життя.

Слава про ліс Тамара і Гум'єри розійшлася по всьому світі. Навіть царі почали навідуватись до близнят у гості.

Брат із сестрою жили щасливо.

Кожного року, святкуючи свій день народження, вони роздавали дарунки бідним і знедоленим. Вони просили Бога зберегти життя їхньому батькові. Дуже хотіли побачити його і обійняти. І от їхнє палке бажання здійснилося.

Одного вечора до брами їхнього палацу підійшов нещасний, обдертий старець. Його пісня проймала кожного перехожого до самого серця, у багатьох стояли сльози в очах, коли вони слухали ту пісню. Слуга сповістив близнят про старця, і ті наказали запросити його до палацу. Бідолаха зайшов, кульгаючи на одну ногу, і заспівав свою сумну пісню:

О вічна мудрість світу,

Яке я нікчемне створіння!

Зла жінка наказала мені вбити корову,

І я її вбив.

Вона наказала мені вигнати дітей,

І я їх вигнав.

Вона пустила по вітру все моє майно,

Нарешті вигнала й мене.

Я залишився без дітей, без житла,

Я блукаю від дверей до дверей, від села до села.

О люди, не жалійте мене!

Плюньте на мене і йдіть геть.

О мої любі діти, де мені вас шукати?

Проспівавши пісню, старий розридався. Поки він співав, Гамар і Гум'єра плакали, бо це ж був їхній батько!

Всі троє кинулись цілуватися й обніматися, бо немає нічого кращого в світі, як жити з рідними однією сім'єю, допомагати одне одному і оберігати одне одного.

Автор: казка народів Африки.

Джерело: <https://derevo-kazok.org/gamar-i-gumyera-afrikanska-kazka.html>

Золотий кінь

Одного разу в невеликому містечку, що знаходилось у не більшій країні, яка розташувалась на одному з найменших материків світу, з'явилася нова забава. Жителі міста любили, коли їхню сіру буденність розбавляли яскравими фарбами. Міщани не вміли себе розважити, та й, власне, просто не любили придумувати щось нове – такі собі середньостатистичні споживачі, які сприймали світ через призму чужої праці. Так от, про що я розповідала? Нова забава...

Місто було настільки сірим і непримітним, що темні образи людей змішувались із кольором вуличної болотяної осінньої глини, яку вони щодня місили своїми черевиками. Вони звикли, що не варто гарно одягатись, ходити в театри, читати книги. Щоденна дорога кожного жителя була спрощена до мінімуму: дім, робота, м'ясна лавка і знову дім. І так щодня.

Але це тривало недовго. Одного будня місто залило яскраве світло, через яке фанфарами лунала гучна класична музика. Це сталося тоді, коли в місцеву браму заїхала розкішна золота карета. Вона була настільки блискуча і прекрасна, що перехожі зупинялись на місці і роззявляли чорні роти від захвату.

Де взялася карета і яке мала призначення, в місті ніхто не знав, головним було те, що кожна людина мріяла в ній проїхатись. Перші декілька днів золота карета, оздоблення якої було зроблене з ніжних і тендітних орнаментів та квітів із чистого золота, просто роз'їжджала вулицями, залишаючи загадковий слід середньовіччя і ще більше бажання прокотитись у ній. Усі балачки тепер зводилися до одного – золотого засобу пересування.

Через декілька днів карета стала покірно припарковуватися у центрі містечка, біля сірого, обгадженого голубами пам'ятника. Таким чином горожани могли детальніше роздивитися, що то за диво. Карета була виготовлена за зразком справжніх середньовічних, але мала набагато кращі і витонченіші оздоблення. Через невеличкі віконечка кабіни було видно бордовий салон, оббитий натуральною гладенькою шкірою, а самі віконечка були акуратно завішені шторами з білосніжного блискучого заморського шовку. Вражав своїм виглядом і кучер карети, який був одягнений у білий фрак, поверх якого було бездоганне бежеве пальто, обшите золотими нитками. Кожен гудзик пальта виблискував яскравими барвами коштовного

каміння в золотій оправі. Кучер мав гордо-струнку поставу і виглядав доволі молодо, років так на тридцять. На пальцях рук, які тримали повід, красувалися масивні золоті перстні. Та головним дивом був кінь, який і перевозив на собі все це добро. Кінь був вчищено білого кольору, з позолоченою вуздечкою і такою ж попоною. Кінь невдоволено тупав дорогими підковами, які, до речі, також були із золотих злитків. А коли тварина зривалась та іржала на всю околицю, було помітно, що навіть зуби в мордяці були вставлені – і теж золоті.

Перший тиждень люди обходили той дивний феномен, навіть місцеві шахраї і злодюги боялися покоситися поглядом на карету, будучи певними, що за цим дивом має стояти хтось ще впливовіший. Зрештою, якогось дня до карети підійшла заможна панна, яка попросила підвезти її до будинку. Кучер галантно запросив її в салон і повіз до місця призначення, залишаючи за собою невимовний шлейф розкоші та багатства. Опісля цього випадку жителі міста усвідомили, що це не просто краса, яка милує око, а й непоганий засіб пересування, тож усе частіше користувалися послугами золотої повозки. Для таких випадків горожани вдягали на себе найдорожче лахміття і замовляли карету, аби просто, навіть без потреби, проїхатися містом. Через два місяці їздити в кареті стало престижно, це стало ознакою благородного тону. Люди віддавали останні гроші, аби напоказ проїхатись у золотій бляшанці.

В один із таких днів, коли популярність невідомого золотого дива все росла і роздувалась, немов повітряна кулька, на одній із вулиць порожню карету зупинив нічим не примітний дідусь. Він болісно тримався за серце і благав, аби кучер швидко відвіз його до місцевої лікарні. Власник «золотого корита» безцеремонно закинув дідугана в салон і неквапливо поїхав у напрямку медичної допомоги. Діставшись до пункту призначення, дідусь виліз із салону і, тримаючись за серце, почимчикував всередину будівлі. Для кучера така дія була неприпустимою, адже він ніколи в житті не провозив «зайців». Молодик швидко кинувся за дідом і почав кричати, аби той заплатив за комфортну і безпечну поїздку.

– Пробачте, шановний, але мені неймовірно пече в грудях. Треба терміново до лікаря. Зачекайте тут, після обстеження я повернусь і ви завезете мене додому, там я заплачу вам стільки, скільки ви скажете. Сперечатись немає сенсу, грошей у мене при собі все одно нема.

– То якого біса ти в лікарню прешся, старило, – завив кучер. Його очі налилися кров'ю, і він схопив чоловіка за барки, – Віддавай, що маєш при собі, ти мене не проведеш!, – крикнув кучер, та так, що краплинки слини покропили обличчя немічного старого. В той же момент водій помітив золоту медаль на костюмі діда.

– То кажеш, нема? То, значить, за дурня мене маєш? – І він міцним ривком зірвав зі скромної тканини костюма золоту круглу пластину.

Тієї ж миті старому стало ще гірше, він впав на землю і, хапаючись за серце, почав задушливо покрикувати: «Віддай, нелюде! Це медаль за відважність! Тобі такої ніколи не мати!..» – і замовк, випроставшись на землі сірим холодним тілом.

Наступного дня все місто гуло від несподіваної новини: «Помер перший захисник міста, який за війни врятував основні скарби церкви та чимало душ, які мали от-от загинути від руки нападника». Та найстрашнішим було те, що вбив його кучер золотої карети, який, відібравши у нього золоту медаль за відвагу, прискорив його серцевий напад.

Ще декілька днів карета порожняком стояла у місці і нікого не підвозила. Весь цей час кучер був відсутній, адже він постав перед судом мудреців, які засудили його вчинок і піддали остракізму з конфіскацією всіх благ.

Жителям міста відверто не подобався вирок, адже вони звикли до розкішного життя, основною частиною якого було проїхатися в кареті. Городянам було абсолютно байдуже до мертвого дідуся, вони сумували за Золотим конем, що так їм полюбився.

За деякий час справні руки владців повіддирали з карети все золото, конфіскація не оминула і власника транспорту, і навіть його коня, якому не просто познімали підкови, а й повидирали кліщами золоті зуби.

Відтоді часу пройшло небагато, але про кучера та його карету поволі почали забувати, адже зараз в місті нова мода – всі їдять заморські устриці і суші. Це тепер новий показник достатку, якого нещодавно навчив якийсь вузькоокий кореець. І тільки беззубий кінь, як відгук абсурдної істини, все гуляє навколо обгадженого пам'ятника і мріє бодай ще раз пожувати травички, але для того треба ще довго чекати: зуби за місяць не виростуть.

Автор: Настя Клімчук.

Джерело: <http://kazka.in/adults-fairytales/nastia-klimchuk/zolotiy-kin.html>

Перша ніч

Іди за мною, – наказала Дорога. І Котоко пішов за Дорогою. Вони йшли, як давні друзі. Котоко оповідав про своє життя, про те, що йому страшенно хочеться мати дітей, чути, як вони бігають, плачуть, співають, танцюють, сваряться у дворі його дому. Він мріяв про це і вдень і вночі...

А Дорога розповідала йому, який то клопіт з дітьми, як важко їх виховувати, які вони неслухняні, адже в неї теж були діти – стежки й стежинки, алеї й алейки, вулиці й вулички... Вона розповідала йому про безсонні ночі, про хвилювання за дітей, про те, що сто разів на день треба повторювати їм одне й те саме.

Котоко слухав і більше, ніж будь-коли, хотів мати дітей, щоб сто разів на день повторювати їм одне й те саме, щоб говорити з ними,

коли навіть охрипне, коли навіть утратить голос...

Він ішов за Дорогою, а Дорога, пряма-прямісінька, йшла своїм шляхом. Довго йшов Котоко, притомившись, вже збирався відстати від Дороги і спочити, коли бачить Велику Зелену Муху.

– Куди йдеш, чоловіче, перший з людей, хто спинився в наших краях?

– Шукаю собі дитину.

– Друже, хіба ти не знаєш, що дітей ніхто не шукає на дорогах, у всякому разі, у нашому краї?

– У нашому також дітей не шукають на дорогах, але життя моє таке дивне, що...

І чоловік розказав про своє життя Великій Зеленій Мусі. Задзижчала Муха схвильовано, застогнала від жалості й попросила, вмиваючись сльозами:

– Візьми мене з собою!

Котоко взяв Велику Зелену Муху і посадив собі на плече. Ох і тяжка була та Велика Зелена Муха! Чоловік насилу переставляв ноги, така вона була важка.

Дорога теж ніби відчувала вагу Великої Зеленої Мухи. Вона то збігала вниз, то йшла під гору, то звертала вбік, то повертала назад, в'юнилася, ставала то слизькою, то кам'янистою. Та чоловік не відступав, він йшов і йшов, згинаючись під тягарем, який ніс на плечі.

Дорога спускалася в яри, дерлася на стрімкі скелі, обминала ріки, струмки, болота, бігла через піски, продиралася через бамбукові хащі, проштовхувалася між полями цукрової тростини, перетинала пальмові гаї...

Якось уранці на розі Дороги Котоко зустрів Вранішню Зорю.

– Куди йдеш, чоловіче?

– Шукаю собі дитину.

І Вранішня Зоря, рожева, тремтлива, усміхнена, готова до подорожі, цікава знати, як-то собі знаходять дітей, попрохала:

– Візьми й мене з собою!

Чоловік узяв Зорю і посадив її на вільне плече, росяно чисту, сповнену радості життя, шовкову Зорю, і пісня полинула йому з вуст. А Зоря іскрилася від радощів, щастя, веселощів і сповнювала його силою та впевненістю!

Дорога знову стала прямою, завітчалася пахучими квітами. Над нею літали барвисті пташки. А серце Котоко ще більше ніж коли-небудь прагнуло мати дітей, щоб тисячу разів на день казати їм одне і те саме, щоб дивитися,

як вони граються, щоб чути, як вони галасують, співають, бігають, сваряться.

«Тату, ви бачили?»

«Це він перший почав».

«Ні, ні, це неправда».

«Як ти знову битимешся, я тобі покажу».

Котоко і його друзі дійшли до білої-білої ріки, через яку їм допомогла переправитися Велика Зелена Муха. Ріка була така широка, що, перебравшись на той бік, Зелена Муха знесило впадала на землю і померла, забарвивши воду в зелений колір. Ви й тепер можете часом побачити зелену воду в річці.

Йдучи за Дорогою, Котоко поминув золоту сапку, на яку не звернув жодної уваги. Радий-радісінський чоловік весело йшов, несучи на плечі Вранішню Зорю. І співав усіх давніх пісень свого краю, які тільки знав. Пісні змінювали одна одну в його вустах, поспішаючи ожити, кваплячись, щоб їх знову проспівали, щоб вони могли полинути з вітром і пробудити всі пісні, які дримають у людських серцях. Гарно співав Котоко своїм чистим голосом! І зачаровані його співом за ним услід ішли дерева, гори, струмочки й пагорби. Та й кого не зачарує той, у кого на плечі сидить Вранішня Зоря, у кого серце переповнене щастям і радістю? Чиє серце не зачарує чоловік, який іде шукати собі дітей з Вранішньою Зорею на плечі, з такою спокійною, такою мирною, такою закоханою у життя Вранішньою Зорею? Й усі йшли слідом за Котоко, і золота сапка теж пішла за ним.

І от дійшли вони до початку Дороги – до розлогої долини біля підніжжя гори, вершина якої губилася в хмарах.

У тій долині Котоко збудував собі хатину. Одного дня він працював на полі, і золота сапка викопала небаченої краси бульбу. Чоловік взяв її в долоні і довго милувався нею. Бульба була така гарна, що Котоко притулив її до серця, якому так хотілося мати дітей, і сказав: Перша ніч (африканська казка)

– Гарна бульбо, як тебе звати?

– Ямса! Ямса!

– Яке гарне ім'я! О прекрасна Ямсо! Чи можеш ти стати жінкою і подарувати мені дітей?

– Стати жінкою і подарувати тобі дітей?

– Так, дітей, прекрасна Ямсо.

– А як мені стати жінкою? Якою силою?

– О! Я знаю, що ви, звірі і рослини, маєте чудодійну силу!

– Та й ви, люди, теж.

– Прекрасна Ямсо, послухай-но мою історію.

І Котоко розповів про своє життя.

Бульба Ямса замислилася:

– Еге ж, я стану тобі за жінку, подарую дітей, а мене потім дражнитимуть Ямсою!

– Хто ж тебе дражнитиме?

– Та хоча б твої сестри.

– Але ж я тут сам-самісінський.

Послухалася його Ямса, стала вродливою жінкою. Одружилися вони з Котоко і стали щасливо жити. А тим часом у рідному селі Котоко хтось сказав, що він живий, і сестри пішли його шукати.

Ямса подарувала Котоко багато дітей. І жили вони щасливо й мирно, ніколи не сварилися одне з одним. Та ось одного разу Дорога, яка не вміла берегти таємницю, привела до Котоко двох його сестер. А з ними прийшло нещастя. Сестри принесли його в своїх речах, своїх серцях, своїх очах, бо в дорозі їх не супроводжувала Вранішня Зоря.

Поселилися сестри в Котоко і почали прискіпуватися до його дружини Ямси. Та Ямса не відповідала. Вона думала, що Котоко за неї вступиться. А Котоко мовчав. І Ямса вдавала, що нічого не чує і ні на які глузування не відповідала. Це нарешті розізлило Котоко, і він не стримався, буркнув:

- Ямса Ямсою й залишиться!
- Що ти кажеш? – здивувалися сестри.
- А нічого!
- А нам здалося, що ти говорив про Ямсу.
- Ви не дочули.

Але сестри наполягали, погрожували, що підуть геть:

– Ми підемо від тебе, якщо не скажеш, хто та особа, з якою ти одружився.

Чи ж не мав тепер Котоко дітей? Та їх був повний двір, он як весело вони зараз щебечуть. Ямса, маленька бульба, може тепер іти собі геть. А діти лишаться з ним. І, підійшовши ближче до сестер, Котоко шепнув їм на вухо:

- Моя жінка – то ямса.
- Що? – не зрозуміли вони.
- Мати моїх дітей – звичайнісінька ямса.
- Праве вухо зрозуміло, а ще є ліве.

І чоловік зашепотів у ліве вухо сестер:

- Моя жінка – ямса.
- А! Тепер ми розуміємо, чому вона тремтить, коли дме вітер.
- Тільки нікому не кажіть.

Ту розмову підслухав вітер і переказав її Ямсі, яка стала ще стриманішою, ще мовчазнішою. Але й найміцніший терпець уривається. Одного вечора Котоко, повернувшись із полювання, побачив, що його сестри намагаються побити Ямсу. Він кинувся рознімати їх.

– Ага! Ага! Заступайся за свою красуню Ямсу, – пирхнули жінки.

– Мовчіть! Мовчіть!

– Ага, а своїй красуні Ямсі ти дозволяєш нас ображати,– розреготалися вони образливим сміхом, сміхом у якому зібрали всю свою ущипливість, усю свою жовч, сміхом, який обпалює шкіру, мов вогонь, сміхом, який доводить до нестями.

– Ямса! Дика Ямса!

– Що ви кажете?

– Я-а-а-мса! Маленька бульба, яка стала жінкою!

– Вона терпіти не може, щоб її називали Ямсою.

– Хоче чи ні, а ми зватимемо її Ямсою.

– Я-а-а-мса! Ха-ха! Я-а-а-мса! – дражнили злі жінки й аж били себе по боках від сміху, аж стрибали з радощів.

Ямса зібрала дітей і подалася в джунглі.

Котоко метнувся за нею, намагаючись затримати її. Ямса йшла дуже швидко. Чоловік насилу встигав за нею. Трави розступалися перед жінкою й дітьми, а чоловікові заступали дорогу.

Котоко насилу продирався крізь хащі. Діти, весело вистрибуючи, бігли вперед.

Стежка примхливо в'юнилася лісом. І от за одним з поворотів Котоко побачив прекрасне витке стебло ямси, яка ніжно хитала головою. Здавалося, що листочки рослини тримали останні золоті промені сонця. На деревах співали пташки. По землі повз черв'ячок; бігали тисячоніжки; серед гілля бавилися мавпочки; над стежкою ширяли ластівки.

Котоко дивився на прекрасну ямсу. Та ось Сонце, спинившись на найвищій горі, яка височіла над долиною, замість того, щоб там лишитися, як завжди, на ніч, покотилося далі. Диво дивне! Пташки перестали літати, мавпочки припинили свої ігри, вода перестала текти, вітер ущух! Диво дивне! Сонце йшло від них. Сонце пішло далі, не спинившись на звичайний нічліг. Сонце впало в прірву, і одразу настала ніч, темна й важка.

То була перша ніч. Бо доти Сонце спочивало на горі, яка височіла над долиною, на тій горі, від підніжжя якої починалася Дорога. А ніч настала тому, що не зумів чоловік утримати свого язика за зубами...

Автор: казка народів Африки.

Джерело: <https://derevo-kazok.org/persha-nich-afrikanska-kazka.html>

Як вовчєня було дощем

Вовчєня вже давно не бачило Борсука. Тому воно прийшло до його будиночку біля великого пенька і наразі наполегливо гримало у двері.

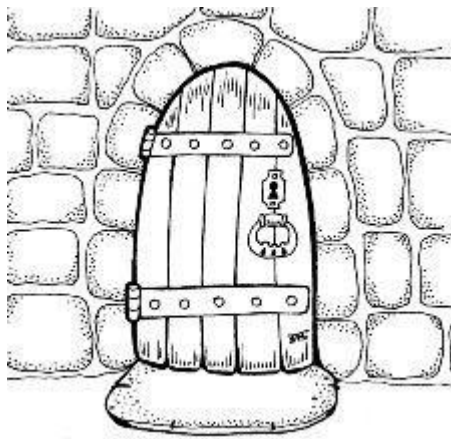
Вовчєня думало про те, як же сильно мабуть зрадіє Борсук, побачивши його на порозі. Але вже промайнула ціла хвилина, а двері як і раніше, було зачинено...

Вовчєня почало стукати гучніше, міркуючи тепер про те, як багато новин можна розповісти Борсуку.

Але так проминула ще одна хвилина, а двері, як і раніше, зачинені...

Вовчєня почало стукати тихіше, поки й зовсім не припинило.

Засмутилося, махнуло лапкою та, похнюпившись, почвало на узлісся.

Вовчєня так і не дізналося, що того дня Борсук катав на новенькому велосипеді усіх охочих лісовими стежинами. І першим, за ким він приїздив – було Вовчєня, яке чомусь не схотіло відчиняти...

Вночі Вовчєня погано спало. Снилось, ніби воно перетворилося на дощ. Торохтіло по вікнам і дверям, але на нього ніхто не звертав уваги.

Вранці у двері Вовчєняти постукали. Спершу тихенько, а потім наполегливіше і наполегливіше. Вовчєняти більше нічого не залишилося, як піти та відчинити їх.

На порозі, переступаючи з лапки на лапку, стояв Борсук. Вчора Вовчєня не пустило його, тож він вирішив знов спробувати щастя сьогодні...

Автор: Goldy Knoup (Катерина Кулик).

Джерело: <http://kazka.in/fairytales/goldy-knoup/yak-vovchenya-bulo-doshhem.html>

Наполеглива жінка

В долині біля невеличкого лісочка і ставка чабан пас овець. День був сонячний і тихий. Вівці добре паслись, а чабан сидів на горбочку і грав в сопілку свою улюблену мелодію.

І ось він чує в лісочку різкий писк, щось смертельно пищить. Чабан схопився, взяв у руки свій кийок з великою головою і побіг до того місця, де сталася якась пригода.

Пастух побачив, що на землі лежить гадюка довжиною до двох метрів. А на гадюці зверху сидить павук. Цей павук такий здоровенний, як казан. Він уп'явся в гадюку і своїми скорпіонськими ногами давить гадюку. Гадюка звивається в передсмертних судорогах і кричить.

Чабан, не довго думаючи, підбіг до павука і вдарив нападника з усієї сили кийком. Павук від сильного удару лопнув. З забитого на смерть павука полетіли бризки густої білої рідини на всі боки. Бризки рідини попали і в очі чабанові. Чабан упав на землю і осліп...

Гадюка прийшла до пам'яті. Вона побачила, що лежить чоловік із закритими очима, догадалась, що сталося. Підлізла до чабана і своїм язиком-жалом вилизала із очей чабана рідину. Чабан став бачити і підвівся. Гадюка до чабана заговорила людським голосом:

– Спасибі тобі, добрий чоловіче! Ти мене врятував від смерті! Побудь тут декілька хвилин, я швидко повернуся і потім тобі щось подарую і розкажу.

Гадюка полізла в кущі. Чабан залишився на місці. За кілька хвилин гадюка повернулася до пастуха і принесла в роті листочок з якогось зілля.

– Візьми оцей листочок та з'їж його. А потім я тобі відкрию одну таємницю.

Чабан довго не хотів їсти листочка. Було йому гидко, що листочок був у роті в гадюки. Гадюка побачила, що чабан чогось, мнеться, боїться. Вона сказала:

– Не бійся нічого. Ти врятував мені життя. Як ти думаєш, чи я тобі зла хочу? Ні, я тобі бажаю тільки добра. їж, не бійся, а мене будеш згадувати все своє життя.

Чабан повірив гадюці. Узяв листочок і з'їв. Гадюка тоді й говорить:

– От що, чоловіче! Тепер ти будеш знати, про що говорять звірі, птиці і домашні тварини. Все, що живе на світі, розмовляє між собою своєю мовою. Люди цього не розуміють, а ти тепер все будеш знати-розуміти. Тільки давай умовимось, це велика таємниця! Під острахом смерті. Ти про це не смій розказувати нікому. Навіть батькові, матері, братам, сестрам, жінці і дітям не повинен розказувати про цю таємницю. Знай, що як тільки розкажеш, так зразу ж помреш. Вибирай щось із двох: або мовчи і живи, або розкажи і вмирай.

Гадюка ще раз подякувала чабанові за те, що він врятував її, й полізла в кущі.

Чабан узяв свій кийок та сопілку і пішов з лісу до своїх овець. Сів він в холодочку під зеленим дубом і почав грати на сопілці свою улюблену мелодію. А неподалік два молоденькі баранчики граються і стукаються лобами. І ось один промовляє до другого:

– Ей ти, дурень! Ти нічого не знаєш?

– А ти що знаєш? – відповів другий.

– Я більше тебе знаю.

– А що ти знаєш?

– От що: он там могила. На тій могилі є пеньок із великого дерева. Під тим пеньком є скарб. Там багато закопано золота і срібла. Нехай як будемо пастить біля тієї могили, я тобі покажу.

Чабан вже розуміє мову тварин і цих двох баранчиків. Він погнав усіх овець до могили. Баранчики зійшли на могилу. Ото ж перший баранчик і змушує свого товарища добре стукнутися об пеньок на могилі.

Другий баранчик розігнався і добре стукнувся лобом об пеньок. А потім упав до землі і прислухався. Встав і промовив до свого товарища:

– А правда, дзвенять гроші. От якби наш пастух знав, що тут є скарб, і якби він його викопав, скільки було б у нього багатства!

Так чабан узнав, що на могилі є скарб.

Пригнав увечері овець в село. Повечеряв і ліг трошки відпочити. Запросив до себе жінку та й каже:

– Жінко, сьогодні поїдемо вночі на могилу, там є скарб, попробуємо його викопати і забрати.

О дванадцятій годині ночі чабан та його дружина запрягли коня у воза, взяли лопати, мішки і поїхали копати гроші на могилу. На світанку вони

викопали скарб. Привезли золота і срібла повен віз. Зажили вони щасливо і багато.

Одного разу жінка запитала свого чоловіка, як він міг узнати, що на могилі був скарб. Чоловік сказав дружині, що цього говорити не можна. Жінка більше й не допитувалась.

Чабан добре розуміє, про що говорять домашні тварини, звірі, птиці і часто розказує своїй жінці. Наприклад, був такий випадок: у дворі корова мукає: «М-у-у-у!» Телятко озивається: «М-е-е-е!» Пастух і каже жінці:

– Чуєш, он корова озивається до свого телятка, каже: «Йди сюди», а телятко відповідає корові, своїй матері: «Іду-у-у».

Жінка не витримує і знов допитується пастуха, як це він узнав, про що говорять тварини.

Чабан увесь час твердить, що не може розкривати таємницю, інакше умре.

А жінці ж кортить знати. І чоловіка жаль.

Минуло немало часу, настала зима. Довго вагалась жінка, а таки вирішила: нехай чоловік умирає, але для мене розкриє таємницю.

– Умирай, чоловіче, а мені розкажи, звідкіль ти знаєш, про що говорять тварини і птиці.

Чабан погодився все розказати своїй жінці і вмерти. Жінка приготувала ліжко для покійника. Поставила свічки, наділа йому чисту білизну, помила голову й причесала.

– Скоріше, чоловіче, розповідай про той випадок!

Чоловік розпочав:

– Отож влітку я пас вівці. Чую – в лісі щось пищить. Я побіг до того місця і побачив, як великий павук давив гадюку. Я вбив павука своїм кийком. Рідина з тіла павука попала мені в очі, я впав і осліп... Гадюка зосталась жива. Тоді гадюка...

Чоловікові стає важко. Він ледве дихає (бо смерть приходить) і він звертається до жінки:

– Жінко, мені зараз дуже тяжко, я вмираю. Може, не потрібно розповідати, я все ж таки хочу жити. Облиш допитуватися, невже тобі буде легше, як я вмру?

– Ні-ні-ні! Вмирай, а мені розкажи. Я хочу знати твою таємницю! Де це було так, щоб жінка не знала того, що знає чоловік?

У той час, коли те діялося, в хаті було десять курок і півень. От півень підбіг до однієї курки, дзьобнув її та й каже:

– Чого зерно збираєш не там, де я тобі показував?

Потім підскочив він до другої курки і як ударить її крилами:

– А ти навіщо воду розлила на сковороді? Я вам дам! Вас десять курок, а я один півень між вами. Я старий і не підкоряюсь вам ні в чім! Я не такий дурень, як наш господар-пастух. Він з однією жінкою не може впоратись, умирати вирішив, аби впертій жінці розкрити таємницю. Ач, до чого дожився, не може своїй жінці ради дати, щоб вона поважала свого чоловіка! Ліг вмирати.

Чабан чує, як півень з нього глузує. Сам собі подумав: «Невже я повинен помирати через упертість і наполегливість жінки? Ні-ні-ні! Так не буде, досить!»

Він схопився з ліжка. Свічки, які горіли, кинув на землю, розмахнувся та й вдарив жінку. Вона незчулась, як це сталось, та з криком до чоловіка:

– Чого ти перед смертю б'єшся?

– Я не вмираю, бо з мене навіть, півень сміється. Він мене вважає за дурня, каже, що я одній жінці підкоряюсь, а він має десять і що хоче, те й робить з курками.

Більше жінка не допитувалась про таємницю. Півень врятував свого хазяїна і не дав пастухові вмерти. В народі є така приказка: «Чоловік, про якого й кури говорять». Можливо, чабан і був тим чоловіком.

Автор: українська народна казка.

Джерело: <https://derevo-kazok.org/napolegliva-zhinka-ukrayinska-kazka.html>

Дозволь запросити тебе на танок

Сонячний дощ розбудив ліс. Одначе його мешканці сьогодні прокинулись від ніжного, ледь уловимого, наче мрія, квіткового аромату.

Закінчивши з яблучно-полуничними пирогами і чаєм у білих фарфорових чашечках у червоний горошок, вони поквапилися на пошуки незвичайних квітів. Ось так, не змовляючись, лісові мешканці зібралися того ранку на галявині перед тендітним килимом із конвалій, зітканим весною за ніч.

А поки вони обмінювалися враженнями, з далеких гір зірвалась луна північного вітру, і тисячі білосніжних дзвіночків озвалися тонкими голосами.

Але їх пісню ніхто не розчув.

Ніхто...

... крім тих, чиї серця і без того співають на повен голос.

– Дозволь запросити тебе на танок, – промовив Маленький Їжачок.

– Угу, – кивнула Біла Польова Миша, не в змозі приховати радість.

Автор: Goldy Knoup (Катерина Кулик).

Джерело: <http://kazka.in/fairytales/goldy-knoup/dozvol-zaprositi-tebe-na-tanok.html>

Як брати скарб шукали

Жив колись на світі старий дід. Усе життя тяжко працював, мав на обліку кожен мідяк свого мізерного прибутку, тож і зумів виростити трьох синів. Шкода лише, що не навчив їх працювати і господарювати так, як сам це робив. От і виростили його сини ледацюгами. Кожен з них тільки й думав про те, як би свою роботу на когось іншого перекласти. Проте всі вони дуже боялись батька і не сміли йому перечити. Саме тому й тримались на світі, обробляючи яких півдесятини землі.

Та сталося так, що батько ослаб. Чи то хвороба його здоров'я підточила, чи старість непомітно підкралась. Хоч як старалися сини поставити батька на ноги, але йому з кожним днем ставало дедалі гірше та гірше.

Відчуваючи близьку смерть, батько все більше думав про своїх непутящих синів. «Як вони без мене житимуть? Чи зуміють і далі обробляти землю, чи зовсім занехають її? Що тоді з ними буде?» Ні вдень ні вночі не давали йому спокою ці турботи. І вирішив він дати синам заповіт. Покликав їх якось надвечір до себе та й каже:

– Ви знаєте, як важко працював я все життя, тож і надбав три великих горшки срібних зливків. Я закопав їх на нашому полі. Після того як помру, відкопайте, і вистачить того срібла на все ваше життя.

Минуло кілька днів, і старий помер. Поховали сини батька і взялися шукати срібло. Усі троє працювали не шкодуючи сил. Прокидались, ледь світати починало, і лягали, коли вже місяць та зорі сяяли на небі. Але й уві сні не мали спокою: нерідко їм снилися величезні горшки з блискучим сріблом і розкішне безтурботне життя...

Копали вони день, другий, цілий місяць. Перекопали землю на всьому полі, але, окрім каміння та уламків черепиці, нічого не знайшли.

Образилися сини на батька за те, що той вчинив такий злий жарт над ними. Але земля після цього була скопана, як ніколи, тож, порадившись, брати вирішили засіяти її пшеницею.

Через тиждень пішли дощі, пшениця зійшла і почала рости, мов із води. Настали жнива. Урожай на полі братів був небачений. Пшениця стояла стіною вище людського зросту. Почали жати та молотити, а зсипати нікуди: всі лантухи, що були в господарстві, засипали, а зерна на току все ще повно. Довелося до сусідів звертатись.

– Чому це в нас так уродило цього року? – не переставали дивуватись брати.

Нарешті найкмітливіший з них зробив висновок:

– Минулі роки ми копали землю абияк, а цього року майже на аршин завглибшки все перевернули. Як же не вродити після цього?

Аж тепер брати зрозуміли, що батько й не думав їх дурити. У землі і справді лежить срібло, слід тільки добре попрацювати, щоб воно опинилося в твоїх руках.

Автор: китайська народна казка.

Джерело: <https://derevo-kazok.org/jak-brati-skarb-shukali-kitajska-kazka.html>

Як вовчєня на весну образилося

– Чому ти не посміхаєшся? – запитав Маленький Їжачок у Вовчєняти.

– Тому що я образився на весну, – пробурчало Вовчєня. – Чекаєш на неї, чекаєш... ані тобі золотистих промінчиків, ні м'якої травички, ані... Суцільні калюжі!

Маленький Їжачок замислився.

– А ти спробуй першим...

– Що – першим?

...- Який ти нетямущий, – зітхнув Маленький Їжачок, – посміхнутися!

– А що буде?

– А перевір, – підморгнув Маленький Їжачок.

Спочатку у Вовчєняти не вийшло. Це тому, що коли ти довго не посміхаєшся, посмішка виходить якоюсь кривою та недолугою.

І тільки через декілька хвилин, якраз коли на небі заярів кінчик пелени яскравого сарафану, в яке сьогодні вбралося сонечко, у Вовчєняти вийшло...

– Ой! О-о-йой! – радісно заплескало лапками Вовчєня.

«Подумаєш, – повів плечима Маленький Їжачок, – а хіба може бути інакше?»

Автор: Goldy Knoup (Катерина Кулик).

Джерело: <http://kazka.in/fairytails/goldy-knoup/yak-vovchenya-na-vesnu-obrazilosya.html>

Як пан дістав копняка

Жили на світі дід та баба. В них не було дітей і, як прийшла старість, їм стало дуже сумно.

– Хоч би мали якогось маленького, як мізинчик, хлопчика, то було би добре. А так, яка радість, що жили на світі? – скаржилася баба.

Раптом вона почула:

– Мамо, підійдіть, я тутечки...

Баба нахилилася і вздріла маленького, як мізинець, хлопчика. Взяла його, поклала на лаву.

– Ти будеш нашим сином? – не вірила вона.

– Буду, мамо, – відповів їй хлопчик.

Старі дуже втішилися. Дід брав сина в поле, а щоб малий десь не загубився, то клав його собі до кишені.

Одного дня дід орав у полі. Він так поспішав, що не мав часу навіть чоло витерти. Коли сів обідати, то хлопчик виліз із кишені й побіг бур'янами. Дід його шукав, але не знайшов.

Хлопчика-мізинчика уздрів один знахар. Схопив його в бур'яні і поніс додому.

– Будеш у мене, – сказав знахар. – Я маю зробити з тебе чоловіка.

Знахар годував його якимось корінням. Хлопчик ріс, як із води, і став таким потужним, що аж смикав дерева.

Минуло кілька років. Знахар каже:

– Іди собі, легіню, додому, бо тато й мама вже старенькі й не можуть без тебе.

І парубок вернувся до рідних. Баба дивиться на нього, дід кліпає очима, але не впізнають:

– Наш син був мацьопонький, а ти є великий. Ти не є наш син.

Легінь почухав потилицю й подався до пана проситися на службу.

– Скільки тобі платити за роботу? – спитав його пан.

– Ніскільки. Буду служити доти, поки не скажеш – гов! Тоді я тобі, пане, дам одного копняка. Не треба буде гроші платити за службу.

Пан подумав, що то не так страшно – одержати одного копняка, і погодився. Парубок став на службу. Служить, служить...

Якось пан сказав:

– Завтра підеш разом з іншими наймитами у ліс дрова рубати.

Наймита вранці повставали, будять парубка, а він не встає. І

– Ви йдіть, – каже, – а я ще посплю. Я вас наздожену.

Перед самим полуднем легінь устав і пішов у ліс. Став на краю лісу, намикав дерев і накидав їх на дорогу. Наймити верталися і доки з бідю повідсували ті дерева, то й півні затяли. Поскаржилися панові:

– Новий наймит завалив дорогу. Він буде завжди шкодити.

Пан розсердився і закричав на парубка:

– Іди собі зі служби! Мені таких не треба! Що маю платити?

– Не ти маєш платити, а я...– І легінь дав панові такого копанця, що той два дні летів і ніхто не знає, де упав.

Дід і баба тим часом померли, а парубок подався у світ – шукати іншого пана...

Автор: українська народна казка.

Джерело: <https://derevo-kazok.org/jak-pan-distav-kopnjaka-kazka.html>

Рятівник

Жила була дівчинка Оленка. Вона дуже любила собак, але їй не дозволяли батьки взяти додому, тому що думали, що вони безпорадні.

Одного разу Оленка пішла в магазин, щоб купити хліб. І раптом на дорогу вибігла велика, зла собака. Дівчинка не злякалася і пішла далі, але собака їй не дала пройти, та дивилася на неї злими, великими очима. Оленка почала гукати на допомогу.

Раптом з-за кущів вибіг маленький песик, який підбіг до дівчинки і почав гавкати на собаку. Потім він підійшов до злої собаки і вкусив її за хвіст, та як заскавучала і втекла.

Радісний рятівник побіг до Оленки. Вона взяла його на руки та пішла додому. Дівчинка почала гукати:

– Мамо, тату ідіть сюди я вам покажу якого рятівника принесла.

Батьки прийшли і побачили маленького песика. Мама спитала:

– А що він зробив?

Оленка відповіла:

– Він мене врятував від злої собаки, рятівник вкусив її і вона втекла.

Тато здивувався, що песик такий маленький, а врятував їхню донечку.

Оленка запитала:

– Можна, я його залишу?

Батьки в один голос сказали:

– Звичайно!
Потім все місто знало, про маленького рятівника.

Автор: Христя Гудняк.

Джерело: <http://kazka.in/fairytales/hrystia-gundyak/ryativnik.html>

До зустрічі в наступному номері!